

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Юридична психологія

Освітньо-професійна програма Правознавство

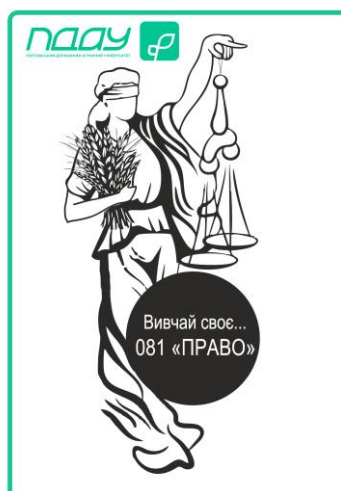
спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: ОСТАШОВА Валерія, доцент кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Гарант: ОСТАШОВА Валерія, доцент кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Юридична психологія
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	 <p><i>Викладач: Осташова Валерія, кандидат юридичних наук, доцент</i> <i>Контакти: ауд. 482 (навчальний корпус №4)</i> <i>e-mail: valeriia.ostashova@pdaa.edu.ua</i></p> <p>сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ostashova-valeriya-oleksandrivna</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомити здобувача вищої освіти із психологією державно-правових явищ, із загальними психічними механізмами та закономірностями поведінки учасника правовідносин, сформувати вміння аналізувати особистість правопорушника, обвинуваченого, потерпілого, свідків, розуміти особливості їх поведінки.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни: оволодіння категоріальним апаратом юридичної психології; розуміння місця та ролі юридичної психології в системі наукових знань та у юридичній практичній діяльності; засвоєння специфіки психологічних закономірностей у правовому регулюванні; розуміння психологічних механізмів протиправної поведінки; розробка тактики поведінки у юридичній практичній діяльності з використанням знань юридичної психології.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Фахові:

ФК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Юридична психологія в системі наукових знань. Історія розвитку юридичної психології

Тема 2. Психологія особистості і діяльності

Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності

Тема 4. Психологія особистості правопорушника

Тема 5. Психологія скоєння окремих видів кримінальних правопорушень

Тема 6. Психологія злочинності неповнолітніх. Психолого-педагогічні аспекти насильства в молодіжному середовищі

Тема 7. Психологія злочинної групи та поведінки натовпу

Тема 8. Психологія потерпілого

Тема 9. Психологія учасників розслідування злочинів

Тема 10. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій

Тема 11. Судово-психологічна експертиза

Тема 12. Психологія судової діяльності

Тема 13. Пенітенціарна психологія

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю – залік.

Таблиця 1

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання			Разом
	ПРН 13	ПРН 20	ПРН 21	
Тема 1. Юридична психологія в системі наукових знань. Історія розвитку юридичної психології	+	+	+	3
Тема 2. Психологія особистості і діяльності	+	+	+	3
Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності	+	+	+	3
Тема 4. Психологія особистості правопорушника	+	+	+	3
Тема 5. Психологія скоєння окремих видів кримінальних правопорушень	+	+	+	3
Тема 6. Психологія злочинності неповнолітніх. Психолого-педагогічні аспекти насильства в молодіжному середовищі	+	+	+	3
Тема 7. Психологія злочинної групи та поведінки натовпу	+	+	+	3
Тема 8. Психологія потерпілого	+	+	+	3
Тема 9. Психологія учасників розслідування злочинів	+	+	+	3
Тема 10. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	+	+	+	3
Тема 11. Судово-психологічна експертиза	+	+	+	3
Тема 12. Психологія судової діяльності	+	+	+	3
Тема 13. Пенітенціарна психологія	+	+	+	3
Разом	13	13	13	39
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	32	34	34	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	20	20	20	60

Таблиця 2

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО			Разом
	Виконання завдань на семінарських заняттях	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Юридична психологія в системі наукових знань. Історія розвитку юридичної психології	-	-	3	3
Тема 2. Психологія особистості і діяльності	5	3	3	11
Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності	-	-	3	3
Тема 4. Психологія особистості правопорушника	5	3	3	11
Тема 5. Психологія скоєння окремих видів кримінальних правопорушень	5	4	3	12
Тема 6. Психологія злочинності неповнолітніх. Психолого-педагогічні аспекти насильства в молодіжному середовищі	-	-	3	3
Тема 7. Психологія злочинної групи та поведінки натовпу	5	4	3	12
Тема 8. Психологія потерпілого	5	4	3	12
Тема 9. Психологія учасників розслідування злочинів	-	-	3	3
Тема 10. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	5	4	3	12
Тема 11. Судово-психологічна експертиза	-	-	3	3
Тема 12. Психологія судової діяльності	5	4	3	12
Тема 13. Пенітенціарна психологія	-	-	3	3
Разом	35	26	39	100

Заочна форма навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Разом
	Виконання завдань на семінарських заняттях	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи*	Виконання контрольної роботи	
Тема 1. Юридична психологія в системі наукових знань. Історія розвитку юридичної психології			3		3
Тема 2. Психологія особистості і діяльності			3		3
Тема 3. Психологічна характеристика юридичної діяльності			3		3
Тема 4. Психологія особистості правопорушника			3		3
Тема 5. Психологія скоєння окремих видів кримінальних правопорушень	10	5	3		18
Тема 6. Психологія злочинності неповнолітніх. Психолого-педагогічні аспекти насильства в молодіжному середовищі			3		3
Тема 7. Психологія злочинної групи та поведінки натовпу			3		3
Тема 8. Психологія потерпілого			3		3
Тема 9. Психологія учасників розслідування злочинів	10	5	3		18
Тема 10. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій			4		4
Тема 11. Судово-психологічна експертиза			3		3
Тема 12. Психологія судової діяльності			3		3
Тема 13. Пенітенціарна психологія			3		3
КОНТРОЛЬНА РОБОТА				30	30
Разом	20	10	40	30	100

* Самостійні роботи з 1-6 тем здаються на першому семінарському занятті, з 7-13 – на другому семінарському занятті.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білецька Г. А. Судова медицина та судова психіатрія. Підручник. Харків: Право, 2018. 376 с.
2. Будіянський М. Кримінальна психологія. Навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2011. 382 с.
3. Кравець Р. С. Кримінальна психологія : навч. посіб. Вид., 2-ге, допов. Київ: Алерта,

2017. 152 с.

4. Кравець Р. С. Судова психологія : навч. посіб. Київ: Алерта, 2017. 112 с.

5. Мухіна Г. В. Юридична психологія: навчально-методичний посібник. За ред. ред. В. М. Бесчастного. Київ: В.Д «Дакор», 2019. 236 с.

6. Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія. Підручник. 3-тє видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НІОУ 215 років»). Харків: Право, 2019. 288 с.

Допоміжні

1. Балабанова Л. М. Щодо методологічних проблем юридичної психології. *Право і Безпека*. 2014. № 2. С. 182-187. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2014_2_39

2. Береза Н. В. Судова психологія як складова системи юридичної психології. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 162-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2016_1_34

3. Березенко В. В. Суспільна свідомість як предмет дослідження юридичної психології. *Юридична психологія*. 2019. № 1. С. 7-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2019_1_3

4. Беляєва К. В. Етапи зародження та розвитку юридичної психології. *Вісник Академії адвокатури України*. 2010. Число 1. С. 80-86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2010_1_15

5. Богучарова О. І. Психологічне портретування в юридичній практиці та перспективи практичної психології. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2015. Вип. 2(2). С. 131-136. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2015_2\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2015_2(2)_27)

6. Бурдіна Т. Юридичні та психологічні засади дослідження ефективності заходів дисциплінарного впливу, які викликані до неповнолітніх осіб, до методики занять волі. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2021. Вип. 72. С. 113-121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_yu_2021_72_15

7. Власенко С. Б. Психологічна характеристика юридично релевантних емоційних станів. *Юридична психологія*. 2019. № 1. С. 24-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2019_1_5

8. Єсімов С. С. Юридична психологія у діяльності органів внутрішніх справ в аспекті удосконалення управління. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. 2013. Вип. 1. С. 134-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2013_1_16

9. Жук Н. А. Комунікативна компетентність патрульних поліцейських як проблема юридичної психології. *Юридична психологія*. 2018. № 1. С. 66-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2018_1_8

10. Журов М. С. Правовая психология и психология права в системе юридической психологии. *Право і Безпека*. 2003. Т. 2, № 2. С. 199-202. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2003_2_2_50

11. Зінсу О. І. Соціальні та юридично-психологічні аспекти домашнього насильства. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1. С. 79-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2020_1_10

12. Зякун А. І., Дегтяр Р. О. Методологічні основи юридичної психології як науки. *Правові горизонти*. 2017. Вип. 6. С. 7-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ln_2017_6_3

13. Костицький М. В. Наукознавчий підхід до структури юридичної психології як науки. *Юридична психологія*. 2016. № 1. С. 5-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2016_1_3

14. Лисенко І. М. Особливості консультативної діяльності психолога в юридичній сфері. *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент*. 2012. Вип. 9. С. 178-184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mnf_2012_9_27

15. Максименко С. Д., Медведєв В. С. Діяльність як проблема юридичної психології. *Право і Безпека*. 2012. № 1. С. 311-316. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2012_1_70
16. Маршалок С. І. Психологічні особливості професійної діяльності фахівців юридичної сфери. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія психологічна*. 2013. Вип. 1. С. 179-187. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2013_1_21
17. Медведєв В. С. Особистість слідчого як проблема юридичної психології. *Право і Безпека*. 2019. № 1. С. 97-103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2019_1_15
18. Медведєв В. С., Левенець О. А. Особистість як категорія юридичної психології. *Юридична психологія*. 2015. № 2. С. 53-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2015_2_6
19. Медведєв В. С., Шевченко О. М. Юридично-психологічна характеристика сучасних проблем української молоді: проблема проституції. *Юридична психологія та педагогіка*. 2013. № 1. С. 38-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2013_1_7
20. Саппа М. М. Проблематика юридичної психології в структурі юрислінгвістики. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 153-156. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_31
21. Сервецький І. В. Екстремологія: психологічні засади нової галузі юридичної науки. *Юридична наука*. 2015. № 3. С. 179-185. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2015_3_23
22. Скрябін О. М. Юридично-психологічні аспекти професійної підготовки майбутніх адвокатів. *Право і суспільство*. 2011. № 1. С. 236-240. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2011_1_51
23. Терлецька Л. Г. Соціально-психологічні особливості взаємодії адвоката та інших учасників юридичного конфлікту. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія психологічна*. 2012. Вип. 2(2). С. 87-95. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2\(2\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2(2)_12)
24. Тимченко О. В. Предмет, задачі та методи екстремальної юридичної психології. *Право і Безпека*. 2004. Т. 3, № 3. С. 218-221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2004_3_3_65
25. Тимченко О. В. Харківська наукова школа екстремальної юридичної психології: історія становлення та перспективи розвитку. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. 2004. Вип. 28. С. 462-466. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2004_28_88
26. Тихомиров О. Д. Порівняльний вимір юридичної психології. *Юридичний журнал Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 130-137. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2017_1_14
27. Цимбал Т. Я. Юридична психологія: сучасний стан і перспективи розвитку. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право)*. 2012. № 4. С. 217-222. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvndpsu_2012_4_33

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Політика дисципліни

Академічна доброчесність. Підтримується політика нульової толерантності до проявів порушень академічної доброчесності – списування, обману, академічного плагіату, хабарництва тощо.

Відвідування занять і дедлайни. Пропуски занять без поважних причин та порушення дедлайнів мають наслідком зниження балів за відповідні види робіт.